

УДК 327(73)(045)

**Костянтин БАЛАБАНОВ,**

*ректор Маріупольського державного університету,  
Почесний консул Республіки Кіпр в Маріуполі,  
член-кореспондент НАПН України,  
доктор політичних наук, професор,  
завідувач кафедри міжнародних відносин  
та зовнішньої політики МДУ;*



**Микола ТРОФИМЕНКО,**

*проректор з науково-педагогічної роботи  
(міжнародні зв'язки)  
Маріупольського державного університету,  
кандидат політичних наук, доцент*

## СТРУКТУРА ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ США

У ХХІ столітті публічна дипломатія стала важливою складовою міжнародного життя переважної більшості розвинутих держав<sup>1</sup>.

Одним з визначальних чинників, які забезпечують глобальне лідерство США, є дипломатична служба країни, яка, поєднуючи традиційні та публічні методи реалізації дипломатії, залишається однією з найбільш професійних, сучасних та ефективних у світі.

Основні зовнішньополітичні завдання, які стоять перед публічною дипломатією США:

- поліпшення іміджу країни серед найбільш активної та впливової частини зарубіжного суспільства;
- вплив на еліту зарубіжних країн, передусім на ту її частину, яка приймає рішення;
- створення сприятливого економічного та інвестиційного клімату для США в зарубіжних країнах.

Однак публічна дипломатія — це не тільки формування позитивного іміджу, навчання певних професійних груп представників зарубіжної

держави або здійснення радіо- і телемовлення. У сучасній публічній дипломатії США активно практикують і такі елементи, як аналіз громадської думки або якості поширюваної інформації про США (listening), а також проведення короткострокових політичних кампаній, спрямованих на просування конкретної політичної ідеї, дії тощо (advocacy).

У традиційному розумінні публічна дипломатія є інструментом взаємодії між державою і «зарубіжною аудиторією» і є складовою частиною дипломатичного і зовнішньополітичного механізму, що використовується урядом. У новому нетрадиційному розумінні публічна дипломатія служить інструментом зацікавленості зарубіжної аудиторії певною проблемою за допомогою таких нових методів, як мережеві контакти, створення та привернення уваги до особливих сайтів, SMS, організація інтернет-конференцій та блогів. Подібна публічна дипломатія, хоча і включена в завдання уряду, здійснюється за лінією «неурядові організації – зарубіжна аудиторія». Сьогодні американський уряд оперує у своїй зовнішній політиці такими визначеннями публічної дипломатії, як «нова публічна дипломатія», «публічна дипломатія 2.0» або «цифрова дипломатія». Останній термін частіше застосовують у зовнішньополітичному дискурсі США.

Під структурою публічної дипломатії мають на увазі низку урядових і неурядових відомств, які формують і реалізують програми публічної дипломатії в зарубіжних країнах. Серед відомств, залучених до процесу формування регіональних пріоритетів, змісту тих або інших програм, розподілу фінансування, входять такі органи виконавчої та законодавчої влади США:

- Відділи в Держдепартаменті – з освіти та культури (Bureau of Educational and Cultural Affairs), з інформаційних програм (International Information Programs) і з вивчення зарубіжної блогосфери (Digital Outreach team).

- Агентство з міжнародного розвитку (Agency of International Development) і Рада керуючих мовленням (Broadcasting Board of Governors), які формально є незалежними відомствами, але їх голови підпорядковуються держсекретареві США.

- Відділи з публічної дипломатії та Агентство зі співпраці в галузі оборони і безпеки міністерства оборони.

- Президент, Рада національної безпеки і Конгрес США.

До відомств, які займаються реалізацією програм публічної дипломатії, входять зазначені відділи Держдепартаменту, напівурядові агентства, дипломати США, а точніше – апарат аташе з культури США разом з інформаційними центрами США в зарубіжних країнах, благодійні фонди та неурядові організації США, такі як фонд «Євразія», фонд Сороса, фонд Маккартур, фонд Форда. Крім того, різні експертні групи в Держдепартаменті: Відділ планування і Міжвідомча робоча група з оцінки освітніх програм публічної дипломатії (Interagency

Working Group (IAWG) on the US Government-Sponsored International Exchanges and Training), Комісія радників президента з публічної дипломатії (Advisory Commission on Public Diplomacy), різні мозкові центри (корпорація РЕНД або Центр стратегічних досліджень) також займаються сьогодні оцінкою ефективності реалізованих програм. Відділи в Держдепартаменті з освіти та культури та інформаційних програм підпорядковуються заступнику держсекретаря з публічної дипломатії (Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs) і є інстанціями, які контролюють здійснення програм. Назви відділів характеризують їх основне призначення: так, Відділ з освіти та культури займається формуванням і реалізацією програм навчання, спрямованих на представників еліти чи лідерів у зарубіжних суспільствах, а Відділ з міжнародних інформаційних програм реалізує програми з поширення особливої друкованої, електронної, візуальної та аудіоінформації про США. Також цей відділ готує прес-релізи (Washington files), що надходять в дипломатичні представництва США і роз'яснюють національну зовнішню і внутрішню політику. У різні періоди ці відділи не раз було реорганізовано.

Після Другої світової війни адміністрація Г. Трумена під тиском сенату визнала необхідність контролю Держдепартаменту над програмами публічної дипломатії, і в результаті було створено важливий відділ — Управління з міжнародних інформаційних і освітніх програм. Створене 1953 року Інформаційне агентство (USIA) мало незалежний статус і до 1978-го займалося здебільшого інформаційною пропагандою. Президент Дж. Картер значно спростив механізм реалізації академічних програм і вивів Управління з освіти та культури зі структури Держдепартаменту, проти чого виступав свого часу сенатор У. Фулбрайт. Співробітників управління фактично в повному складі було включено до складу Інформаційного агентства, перейменованого в 1978 році в Агентство з міжнародних зв'язків (AMC). Свою колишню назву — USIA — агентство повернуло тільки за адміністрації Р. Рейгана. До жовтня 1999 року Інформаційне агентство було основним адміністратором академічних обмінів, фінансованих урядом США. Під тиском республіканської більшості в Конгресі (1995–1999) адміністрація Б. Клінтона реорганізувала Інформаційне агентство, і воно знову було включено до складу Держдепартаменту. Всього з 1999 року з моменту запровадження посади заступника держсекретаря з публічної дипломатії її обіймало 9 осіб<sup>2</sup> (табл. 1).

Посада заступника держсекретаря з публічної дипломатії також зазнала значних змін після 2001 року. До цього на посаду зазвичай призначали кар'єрних дипломатів чи представників елітних університетів Північного Сходу (Гарварда, Єля, Принстона тощо). Адміністрація Дж. Буша-молодшого кардинально змінила підхід до якісних характеристик глави публічної дипломатії. Для реалізації по-

літики з «продажу» позитивного іміджу США, який стрімко падав у мусульманських країнах, на цю посаду почали добирати фахівців, які займалися головним чином просуванням товарів на ринку, маркетингом, тобто фахівці з сфери бізнесу й ділового адміністрування.

Табл. 1. Заступники держсекретаря з публічної дипломатії

Ім'я	Дата вступу на посаду	Дата закінчення діяльності на посту	Президентська адміністрація
Евелін Ліберман (Evelyn Lieberman)	01.10.1999	19.01.2001	Біл Клінтон
Шарлот Бірс (Charlotte Beers)	02.10.2001	28.03.2003	Джордж Буш молодший
Маргарет Тутвілер (Margaret D. Tutwiler)	16.12.2003	30.06.2004	Джордж Буш молодший
Карен Хьюгс (Karen Hughes)	09.09.2005	14.12.2007	Джордж Буш молодший
Джеймс Гласман (James K. Glassman)	10.06.2008	15.01.2009	Джордж Буш молодший
Джудіт МакХейл (Judith McHale)	26.05.2009	01.07.2011	Барак Обама
Кетлін Стефенс (Kathleen Stephens)	06.02.2012	04.04.2012	Барак Обама
Тара Соненшайн (Tara Sonenshine)	05.04.2012	01.07.2013	Барак Обама
Річард Стенгел (Richard Stengel)	11.02.2014		Барак Обама

Заступник державного секретаря з публічної дипломатії та зв'язків з громадськістю Річард Стенгел ставить за мету розширення американської публічної дипломатії, що включає в себе зв'язок з міжнародною аудиторією, культурне програмування, академічні гранти, освітні обміни, міжнародні програми для відвідувачів, зусилля уряду США з боротьби з ідеологічною підтримкою тероризму. За Річарда Стенгела основною місією американської публічної дипломатії є підтримка досягнень цілей і завдань зовнішньої політики США, просування національних інтересів, зміцнення національної безпеки шляхом інформування і здійснення впливу на іноземну громадськість шляхом розширення і зміцнення відносин між народом і урядом Сполучених Штатів і громадянами решти світу<sup>3</sup>.

Заступник держсекретаря курує бюро у справах освіти та культури, зв'язків з громадськістю та міжнародних інформаційних програм, Центр стратегічних контртерористичних комунікацій, а також бере участь у розробці зовнішньої політики.

Створенням нових стратегій і оцінкою ефективності реалізованих програм публічної дипломатії займаються такі відомства Держдепартаменту, як Відділ планування (Office of Policy, Planning, Resources for Public Diplomacy), який визначає політичні пріоритети публічної дипломатії США, і Відділ оцінки програм публічної дипломатії (Mission Activity Tracker, MAT), створений для вимірювання ефективності програм публічної дипломатії для досягнення конкретних зовнішньополітичних завдань. Відділ планування було утворено 2004 року і є найбільш закритим відомством для широкої публіки. Він формує довгострокові стратегії, розробляє програми публічної дипломатії, а також оцінює необхідну кількість фінансових ресурсів для здійснення тієї чи іншої програми<sup>4</sup>.

З 2007 року у відділі функціонує сектор (Mission Activity Tracker) з вивчення ставлення зарубіжної інтернет-аудиторії до США. Більше того, окремий сектор (Evaluation and Management Unit) в цьому відділі займається оцінкою ефективності реалізованих програм публічної дипломатії у різних країнах. Час від часу він публікує стислі звіти про деякі реалізовані програми (як наприклад, оцінка ефективності реалізації «програми Е. Маскі» в Росії), що є неоціненним джерелом інформації не лише про способи реалізації тієї чи іншої програми публічної дипломатії США, а й про методи оцінки ефективності цих програм, що використовуються американськими експертами.

Відділ моніторингу зарубіжної блогосфери — урядовий механізм, який здійснює програми публічної дипломатії WEB 2.0. У 2006 році в Держдепартаменті з'явилася група фахівців для аналізу повідомлень і дискусій, що надходять та відбуваються в усіх можливих міжнародних і національних соціальних мережах. Група, що складається з десяти фахівців, основну увагу у своїй діяльності приділяла збору інформації з арабських соціальних ресурсів, в яких настрої антиамериканізму розвинені найвищою мірою. Крім цього, фахівці цієї команди беруть участь у дискусіях, реєструючись у соціальних мережах як пересічні учасники або модератори дискусій. Команда намагається роз'яснити користувачам поведінку США на міжнародній арені і протидіяти дезінформації, що надходить у соціальні мережі з боку таких терористичних рухів, як Талібан і Аль-Каїда.

Агентство з міжнародного розвитку (AMR) — федеральне агентство, створене адміністрацією Д.Ф. Кеннеді 1961 року, опікується програмами, покликаними вплинути на політичне та економічне життя інших країн. AMR відіграє важливу роль у процесі демократизації зарубіжних держав у розумінні адміністрації США. Так, AMR сприяє проведенню

виборів і переходу зарубіжних держав до ринкової економіки через фінансування діяльності політичних партій та громадських організацій; здійснює навчання політичних лідерів, реформаторів, бізнесменів і дисидентів; ініціює модернізацію навчальних програм в університетах; фінансує створення за кордоном особливих організацій — прес-служб, бізнес-центрів і демократичних корпусів. АМР — основний виконавець програм публічної дипломатії США в політичній сфері. Підтримка зарубіжних демократичних рухів, проведення виборів, навчання спостерігачів, журналістів тощо — основні проекти агентства.

Рада тих, хто керує мовленням відповідає за всі інформаційні програми США, що йдуть через радіо, телебачення та мережу Інтернет. Раду керуючих мовленням було створено 1994 року як відділ в Інформаційному агентстві США. Після реорганізації агентства рада отримала статус незалежного федерального агентства і очолила всі програми радіо-, теле- та інтернет-мовлення США, ставши одним з найбільш великих інформаційних об'єднань у світі.

Рада включає такі структури, як Бюро міжнародного мовлення, а також мережі радіостанцій і телеканалів — «Голос Америки», радіо «Вільна Європа», радіо «Свобода» (Radio FREE Europe / Radio Liberty, RFE / RL), радіо «Вільна Азія» (Radio Free Asia, RFA), «Офіс кубинського мовлення» (Office of Cuba Broadcasting, OCB), «Близькосхідну мережу мовлення» (Middle East Broadcasting Network), що складається з кількох радіостанцій і телеканалів: радіо «Сава» (Radio Sawa), радіо «Фарда» (Radio Farda), телеканал «Аль Хурра» (TV Al Hurra).

Бюро міжнародного мовлення забезпечує технічне оснащення всіх складових державного міжнародного мовлення США. Воно керує світовою мережею коротко- і середньохвильових (АМ) передавачів і супутників, а також регулює відносини з більш ніж 1200 «станціями-компаньйонами», які співпрацюють з США. Крім того, бюро забезпечує управління «Голосом Америки» і «Офісом кубинського мовлення». У зв'язку з настільки численними функціями на частку бюро припадає близько половини всіх коштів, що виділяються на роботу міжнародного мовлення США.

Основна функція мереж міжнародного мовлення — виробництво і відтворення в прямому ефірі або в мережі Інтернет аналітичних, музичних і новинних програм.

Радіостанція «Голос Америки» — найстаріша і найбільша організація публічної дипломатії США. Створена в часи Другої світової війни для протидії нацистської пропаганди, радіостанція вперше вийшла в ефір в 1942 року. 2008 року щотижневе мовлення «Голосу Америки» становило 1506 годин, воно велося на 45 мовах і мало щотижневу аудиторію близько 134 млн громадян зарубіжних країн.

Решта служби — радіо «Вільна Європа» / радіо «Свобода», радіо «Вільна Азія» і «Офіс кубинського мовлення», а також нові радіостан-

ції «Фарда» і «Сага», що віщають на Іран, являють собою так звані сурогатні станції (surrogate media). Їхнім завданням є трансляція новин у країнах, де вільний доступ до інформації закритий ворожими стосовно США режимами. Характерна особливість подібних станцій — фокусування уваги не так на політиці Сполучених Штатів, а насамперед на висвітленні актуальних проблем місцевого товариства або регіону. Близькосхідна мережа мовлення, формування якої завершилося 2004 року із запуском супутникової мережі телебачення арабською мовою «Аль Хурра» (Al Hurra), за програмним змістом є «гібридним» варіантом місії «Голосу Америки» і сурогатних станцій. Її головне завдання — забезпечувати висвітлення новин з Близькосхідного регіону та США.

В експертних оцінках сучасного міжнародного мовлення США неодноразово відзначалася неефективність роботи нових радіостанцій або телеканалів, що транслюють передачі на країни Близького Сходу. Найгучніші скандали були пов'язані з діяльністю першого американського телеканалу «Аль Хурра», на якому працюють журналісти виключно арабського походження. Так, в 2007 році в Конгресі США з'ясувалося, що на каналі неодноразово звучали антиамериканські та антиізраїльські випади, транслювалися виступи лідерів радикального угруповання «Хезболла» тощо. Представники Білого дому визнали, що в перші три роки контроль за мовленням каналу і роботою арабських журналістів був мінімальним, що призвело до суттєвих помилок, але, з іншого боку, на думку фахівців в галузі інформаційних програм, канал спеціально ініціював антиамериканські репортажі, щоб залучити якомога більше глядачів і після цього перейти до етапу боротьби проти антиамериканізму.

Надзвичайно цікавим та актуальним явищем для дослідників є процес прийняття рішень у сфері публічної дипломатії, який з моменту її появи завжди був у центрі уваги президента, його оточення, а також Конгресу США. Якщо вплив президента, його радників та Ради національної безпеки здійснюється за лінією ініціювання нових програм, їх розширення, зміни регіональних пріоритетів, то Конгрес США відіграє вагомую роль у сфері фінансування ініціатив виконавчої влади в цій області.

Ініціативи президента інколи не знаходять підтримки серед конгресменів, як це було на початку 1990-х, коли Дж. Буш-старший просив у Конгресу більше 600 млн дол. на реалізацію публічної дипломатії в Росії, а отримав тільки половину. Дуже часто Конгрес вносить свої корективи в існування механізму публічної дипломатії, змушуючи президента ліквідувати старі відомства або створювати нові. Так було наприкінці 1990-х років, коли Конгрес США змусив Б. Клінтона припинити діяльність Інформаційного агентства, вважаючи його пережитком епохи холодної війни [4, с. 67].

Сучасна історія США знає багато фактів особистої участі президентів США у процесі розвитку публічної дипломатії. Наприклад, Д. Ейзенхауер, який під час Другої світової війни брав участь у реалізації програм пропаганди в Північній Африці, Дж. Кеннеді, який свого часу займався журналістикою, залишили помітний слід в американській публічній дипломатії. Д. Ейзенхауер створив ефективне Інформаційне агентство і поклав початок наступу публічної дипломатії на Схід, а Дж. Кеннеді створив Агентство з міжнародного розвитку, яке успішно здійснювало публічну дипломатію США в країнах третього світу і до цих пір є ефективним інструментом американської мережевої дипломатії, або Дипломатії «оксамитових» / «кольорових» революцій.

Ядром процесу планування освітньої політики є Рада національної безпеки (РНБ). Саме там представники Держдепартаменту, Міністерства оборони за участю ЦРУ, президента і експертів обговорюють і формулюють публічну дипломатію США. У РНБ акумулюються всі експертні оцінки та результати діяльності цих відомств, а також різних лобістів. Він є не тільки джерелом створення нових програм публічної дипломатії, які приносять дивіденди американським академічним і військовим вишам, дослідницьким центрам, комерційним підприємствам, федеральним агентствам з бюджету США, а й джерелом зміни регіонів поширення сучасних програм, збільшення або зменшення обсягів асигнувань на програми публічної дипломатії, призначення офіційних осіб у зовнішньополітичні відомства.

Досить важливою в структурі публічної дипломатії США є Комісія радників з питань публічної дипломатії, створена 1948 року Конгресом як двопартійна організація, покликана аналізувати та рекомендувати програми публічної дипломатії уряду США та оцінювати їх ефективність<sup>5</sup>. У вересні 2014 року Комісія випустила свій звіт, в якому проаналізувала ефективність структури реалізації публічної дипломатії США та напрацювала рекомендації з метою усунення недоліків. До складання звіту долучились провідні науковці-дослідники проблем публічної дипломатії США. У вказаному звіті є такі рекомендації:

- Структурні та організаційні зміни.

1. Створити посаду директора з питань досліджень та оцінювання ситуації та розширити структурну одиницю з питань оцінювання ситуації в рамках Відділу планування.

2. Здійснювати більшу експертну підтримку персоналу, що займається оцінюванням.

3. Збільшити фінансування на дослідження та оцінювання ефективності.

4. Переглянути в подальшому Акт щодо конфіденційності 1974 року.



5. Не поширювати дію Акту про скорочення паперообігу 1980 року на дослідницький відділ Держдепу.

6. Покращити взаємну та внутрішню співпрацю між агенціями та спільне використання інформації.

7. Розробити інструкції та тренування з питань досліджень та оцінювання.

8. Створити підкомісію Комісії радників з питань публічної дипломатії з питань досліджень та оцінювання

• Методологія.

1. Збільшити інтеграцію інформації у розробку стратегій та програм.

2. Створити більш деталізовані дані для поліпшення зворотного зв'язку.

3. Використовувати більш порівняльні дані та / або аналіз, щоб визначати вплив.

4. Надавати більш контекстні дані, щоб визначати вплив.

5. Виділяти негативні результати для корекції причини їх появи<sup>6</sup>.

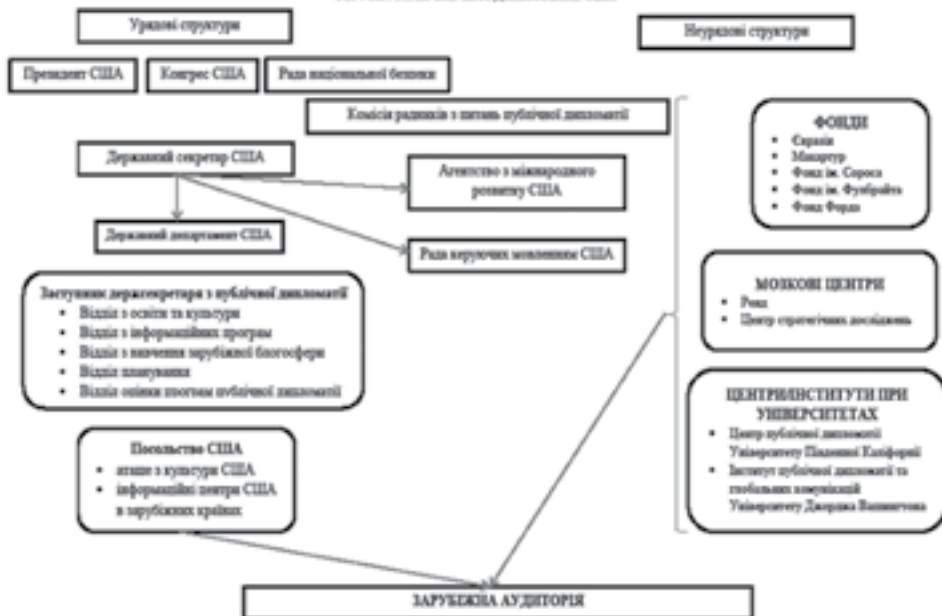
Отже, розглянувши структуру публічної дипломатії США, можна зробити такі висновки.

По-перше, сучасні умови розвитку світу вносять великі зміни у діяльність держав, урядів, дипломатичних, консульських служб та дипломатії в цілому. МЗС різних країн вимушені адаптуватися до нових реалій з метою своєї ефективної роботи.

По-друге, у Державному департаменті США створено досить ефективна структура реалізації публічної дипломатії в рамках завдань, які ставить зовнішньополітична служба, створена посада заступника держсекретаря з публічної дипломатії тощо.

По-третє, існує досить ефективна система моніторингу ефективності програм публічної дипломатії, оперативно вносяться корективи у разі виявлення недоліків.

## СТРУКТУРА ПУБЛІЧНОЇ ДИПЛОМАТІЇ США



<sup>1</sup> *Перебийніс Є.* Роль та місце публічної дипломатії у забезпеченні національних інтересів держави // *Україна дипломатична.* — Вип. 14. — К., 2013. — С. 915.

<sup>2</sup> List of Under Secretaries for Public Diplomacy and Public Affairs. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://en.wikipedia.org/wiki/Under\\_Secretary\\_of\\_State\\_for\\_Public\\_Diplomacy\\_and\\_Public\\_Affairs](http://en.wikipedia.org/wiki/Under_Secretary_of_State_for_Public_Diplomacy_and_Public_Affairs)

<sup>3</sup> Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.state.gov/r/>.

<sup>4</sup> US Public Diplomacy structure. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.state.gov/r/>.

<sup>5</sup> United States Advisory Commission on Public Diplomacy (ACPD). Data-Driven Public Diplomacy: Progress Towards Measuring the Impact of Public Diplomacy and International Broadcasting Activities. — September 16, 2014. — P. 2.

<sup>6</sup> United States Advisory Commission on Public Diplomacy (ACPD). Data-Driven Public Diplomacy: Progress Towards Measuring the Impact of Public Diplomacy and International Broadcasting Activities. — September 16, 2014. — P. 57.

### Література

<sup>1</sup> *Балабанов К.В.* Дипломатична та консульська служба: підручник для студентів ВНЗ. — Донецьк: Вид-во «Ноулідж» (Донецьке відділення), 2012. — 432 с.

<sup>2</sup> *Бжезинський Зб.* Еще один шанс. Три президента и кризис американской сверхдержавы / пер. с англ. Ю.В. Фирсов. — Москва: Междунар. отношения, 2010. — 192 с., ил.

- <sup>3</sup> Драч М. Як діє американська публічна дипломатія в Росії і Грузії? — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.radiosvoboda.org/content/article/1114389.html>
- <sup>4</sup> Кубышкин А.И., Цветкова Н.А. Публичная дипломатия США. — Москва: Аспект Пресс, 2013. — 271 с.
- <sup>5</sup> Филимонов Г. «Мягкая сила» культурной дипломатии США: монография. — Москва: РУДН, 2010. — 212 с.
- <sup>6</sup> Шаплеина Т.А. Великие державы и региональные подсистемы // Международные процессы. — Том 9, № 2(26). Май–август 2011 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.intertrends.ru/twenty-sixth/004.htm>]
- <sup>7</sup> Futures for Diplomacy. Integrative Diplomacy in the 21<sup>st</sup> Century / [Brian Hocking, Jan Melissen, Shaun Riordan, Paul Sharp] // Clingendael Netherlands Institute of International Relations Report. — October 2012. — № 1. — 78 p.
- <sup>8</sup> List of Under Secretaries for Public Diplomacy and Public Affairs. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://en.wikipedia.org/wiki/Under\\_Secretary\\_of\\_State\\_for\\_Public\\_Diplomacy\\_and\\_Public\\_Affairs](http://en.wikipedia.org/wiki/Under_Secretary_of_State_for_Public_Diplomacy_and_Public_Affairs)
- <sup>9</sup> U.S. EMBASSIES, CONSULATES, AND DIPLOMATIC MISSIONS. United States Department of State. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.usembassy.gov/>.
- <sup>10</sup> Under Secretary for Public Diplomacy and Public Affairs. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.state.gov/r/>
- <sup>11</sup> United States Advisory Commission on Public Diplomacy (ACPD). Data-Driven Public Diplomacy: Progress Towards Measuring the Impact of Public Diplomacy and International Broadcasting Activities. — September 16, 2014. — 57 p.
- <sup>12</sup> United State of America Foreign Service Act. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://transition.usaid.gov/policy/ads/400/fsa.pdf>]
- <sup>13</sup> US Department of State. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.state.gov/>
- <sup>14</sup> US Public Diplomacy structure. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.state.gov/r/>

**Анотація.** У статті аналізується структура та особливості діяльності дипломатичної служби США, яка є однією з найбільш професійних, сучасних, ефективних та забезпечує глобальне лідерство США у світі. У роботі визначається термін публічної дипломатії. Основними зовнішньополітичними завданнями, які стоять перед публічною дипломатією США є поліпшення іміджу країни серед найбільш активної та впливової частини зарубіжного суспільства; вплив на еліту зарубіжних країн, в першу чергу на ту її частину, яка приймає рішення; створення сприятливого економічного та інвестиційного клімату для США в зарубіжних країнах. У сучасній публічній дипломатії США активно практикуються і такі елементи, як аналіз громадської думки або якості поширюваної інформації про самих США (listening), а також проведення короткострокових політичних кампаній, спрямованих на просування конкретної політичної ідеї, дії тощо (advocacy). Аналізуються особливості нової публічної дипломатії, що передбачає вплив на міжнародну ситуацію та зарубіжну аудиторію за допомогою нових технологій (блоги, спеціальні сайти: Facebook, Twitter, YouTube, SMS-розсилка), які просуваються в зарубіжних країнах. У статті підкреслюється важливість посади заступника державного секретаря США з публічної дипломатії, який курує бюро у справах освіти та культури, зв'язків з громадськістю та міжнародних інформаційних програм, Центр стратегічних контртерористичних комунікацій, а також бере участь у розробці зовнішньої політики.

*Ключові слова:* публічна дипломатія, структура, Державний департамент, заступник державного секретаря з публічної дипломатії